

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

GEOGRAFIJA

≡≡≡ Izpitna pola 2 ≡≡≡

Obča geografija – Geografija Slovenije

Sreda, 29. avgust 2012 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi ocenjevalni obrazec.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začinjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec).

Izpitna pola vsebuje 27 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpišujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Odgovarjajte v obliki povedi in ne le z besedo ali besedno zvezo. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 4 prazne. Barvna priloga ima 4 strani.

Prazna stran

Obča

1. Dopolnite besedilo.

Promet in turizem uvrščamo v _____ sektor dejavnosti. Glede na

to, kaj prevažamo, promet delimo na blagovni in _____ promet.

Če je turistična infrastruktura prilagojena velikemu številu gostov, govorimo o

_____ turizmu.

(2 točki)

2. Opišite, zakaj ima tudi najsodobnejši železniški promet z vidika uporabnikov nekaj slabosti.

(1 točka)

3. Napišite storitev (ne imen računalniških programov), ki jo omogoča svetovni splet (internet) in je v veliki meri nadomestila eno od najstarejših oblik prometa. Opišite pozitiven in negativen vpliv svetovnega spleta na življenje ljudi.

Storitev: _____

Pozitiven vpliv: _____

Negativen vpliv: _____

(3 točke)

4. Slika 1 v Prilogi k Izpitni poli 2 prikazuje pomen turizma po posameznih celinah. Opišite, zakaj iz Evrope in Rusije prihaja visok delež turistov ter zakaj je v Evropi z Rusijo delež dohodka od turizma tako visok.

Opis za delež turistov: _____

Opis za delež dohodka: _____

(2 točki)

5. Opišite vzrok, zaradi katerega se v zadnjih desetletjih vse več zimskošportnih središč prestavlja iz nižjih v višje lege in negativno posledico tega procesa v naravnem okolju v višjih nadmorskih višinah.

Vzrok: _____

Posledica: _____

(2 točki)

Slovenija 1

6. Obkrožite DA, če je trditev pravilna, in NE, če je napačna.

Smreka je najbolj zastopano drevo v slovenskih gozdovih. DA NE

Na raznovrstnost prsti v Sloveniji je odločilno vplivalo podnebje. DA NE

V slovenskih gozdovih so vidni negativni učinki kislega dežja. DA NE

(2 točki)

7. Z dvema primeroma opišite pomen ohranjanja gozdov v Sloveniji.

1 _____

2 _____

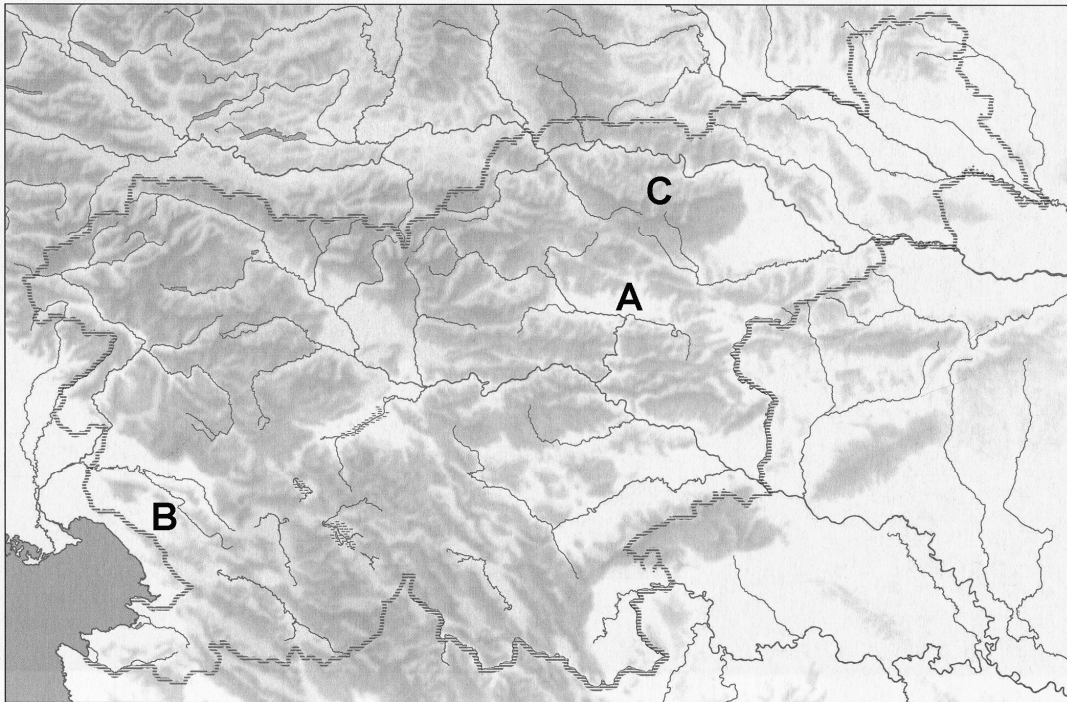
(2 točki)

8. Dopolnite preglednico tako, da vpišete v prvi stolpec ime kamnine, na kateri se je prst razvila, v drugega pa eno od njenih lastnosti. Odgovori rodovitna in nerodovitna prst se ne upoštevajo.

Tip prsti	Ime kamnine	Lastnost prsti
Rjava pokarbonatna prst		

(2 točki)

9. Slika 2 v Prilogi k Izpitni poli 2 prikazuje profil ene izmed prsti v Sloveniji. Napišite ime prsti in črko območja na sliki 1, kjer je najbolj razširjena.

Slika 1

(Vir: Senegačnik, J., 2008: Slovenija 1, geografija za 3. letnik gimnazij, delovni zvezek, str. 32. Modrijan. Ljubljana)

Ime prsti: _____

Črka območja: _____

(2 točki)

10. Pojasnite dva vzroka za izkrčenost naravnega rastlinstva na območju, ki je na sliki 1 v nalogi 9, označeno s črko A.

1 _____

2 _____

(2 točki)

Slovenija 2

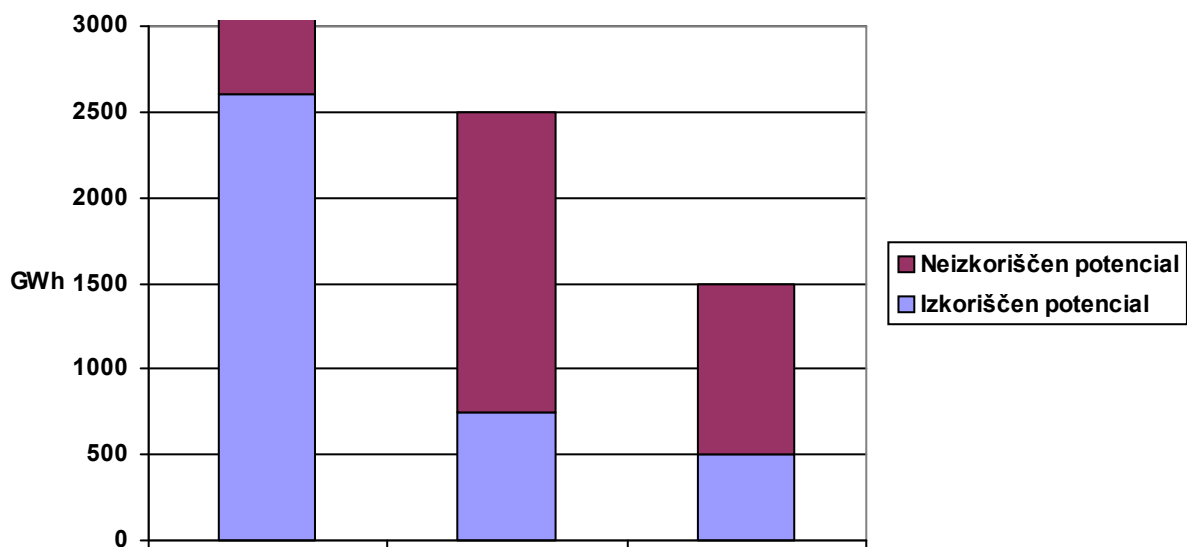
11. Napišite vrsto energetskih objektov, ki so na sliki 3 v Prilogi k Izpitni poli 2 prikazani z oranžno barvo, in imenujte enega izmed njih.

Vrsta energetskih objektov: _____

Ime: _____

(2 točki)

12. Slika 2 prikazuje Sočo, Savo in Dravo glede na izkoriščen in neizkoriščen hidroenergetski potencial leta 2007. Ime ene izmed rek je že vpisano. Pod drugi in tretji stolpec vpišite ime ustrezne reke.

Drava _____

Slika 2

(Prirejeno po: Dervarič, M., in drugi, 2005: Geografija na maturi, str. 153. Rokus. Ljubljana)

(1 točka)

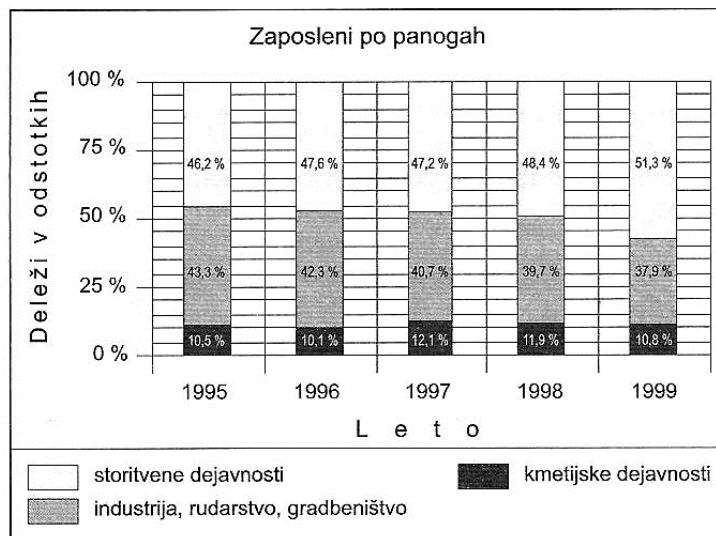
13. Razložite, zakaj je Drava energetsko najbolj izkoriščena reka v Sloveniji.

(1 točka)

14. Največji slovenski energetski objekt je Jedrska elektrarna Krško. Razložite, zakaj je ta lokacija manj primerna za jedrsko elektrarno.

(1 točka)

15. Slika 3 prikazuje spreminjanje deleža zaposlenih po dejavnostih med letoma 1995 in 1999. Obkrožite DA, če menite, da se je ta trend nadaljeval tudi po letu 2000, oziroma NE, če se s tem ne strinjate. Pojasnite svojo odločitev.

Slika 3

(Vir: Lipovšek, I., in drugi, 2002: Geografija Slovenije 1, delovni zvezek, str. 47. DZS. Ljubljana)

DA NE

Pojasnitev: _____

(2 točki)

16. Slika 4 v Prilogi k Izpitni poli 2 prikazuje največji industrijski objekt v Zgornjesavski dolini. Imenujte kraj, kjer je ta objekt. Opišite njegov pozitivni vpliv za Zgornjesavsko dolino in pojasnite, zakaj je bila namestitve tega objekta na tem območju manj primerna.

Kraj: _____

Opis pozitivnega vpliva: _____

Pojasnitev: _____

(3 točke)

Slovenija – pokrajine 1

17. Navedite prevladujoči reliefni obliki v Obpanonskih pokrajinah.

1 _____

2 _____

(2 točki)

18. Opišite dva podnebna vzroka za kmetijsko usmeritev v pokrajini, ki jo prikazuje slika 5 v Prilogi k Izpitni poli 2.

1 _____

2 _____

(2 točki)

19. Glede na sliko 6 v Prilogi k Izpitni poli 2 imenujte vrsto turizma v Obpanonskih pokrajinah, ki dosega največ prenočitev.

Vrsta turizma: _____

(1 točka)

20. Navedite vzrok za razvoj turizma, ki ste ga imenovali v nalogi 19. Opišite eno pozitivno posledico, razen dohodka, ki jo ima tovrstni turizem na nadaljnji razvoj določenega kraja.

Vzrok: _____

Opis: _____

(2 točki)

21. Imenujte pokrajino v Obpanonskih pokrajinah, v kateri leži turistični kraj, ki je na sliki 6 v Prilogi k Izpitni poli 2 označen s črko A.

Pokrajina: _____

(1 točka)

22. K navedenim mestom (Mariboru, Celju in Murski Soboti) pripišite po dve črki z ustreznim opisom značilnosti posameznega mesta. Posamezno črko lahko napišete večkrat.
- A Po zgraditvi Južne železnice je mesto zajela industrializacija.
 - B Hitrejši razvoj industrije se je začel s politiko policentričnega razvoja.
 - C Z novejšo avtocestno povezavo si mesto obeta hitrejši gospodarski razvoj.
 - D Ob prehodu v tržno gospodarstvo je velik del industrije propadel, število prebivalcev v mestu pa se je zmanjšalo.
 - E V razvoju mesta je v zadnjih desetletjih v ospredju trgovina in sejemska dejavnost.

Maribor: _____

Celje: _____

Murska Sobota: _____

(2 točki)

Slovenija – pokrajine 2

23. Obkrožite geološko obdobje, v katerem je nastala Ljubljanska kotlina, in geološko obdobje, iz katerega so debele plasti sedimentnih kamnin v kotlini.

Nastanek:	mezozoik	paleozoik	pleistocen	terciar
Sedimenti:	mezozoik	paleozoik	pleistocen	terciar

(2 točki)

24. Glede na sliko 7 v Prilogi k Izpitni poli 2 dopolnite besedilo.

Tektonsko najmlajši del Ljubljanske kotline je _____
_____. Reka _____, ki je glavna žila
pokrajine, je nasula debele plasti peska, gline in ilovice. V bližini izvira te reke leži največje
naselje v pokrajini. Naselje se imenuje _____.

(2 točki)

25. Navedite prevladujočo rabo tal v pokrajinah, ki ju prikazujeta sliki 8 in 9 v Prilogi k Izpitni poli 2, ter vzročno-posledično pojasnite vpliv prsti na rabo tal v pokrajini na sliki 8 v Prilogi k Izpitni poli 2.

Raba tal v pokrajini na sliki 8: _____

Raba tal v pokrajini na sliki 9: _____

Pojasnitev: _____

(3 točke)

26. Imenujte proces, za katerega so značilne selitve prebivalstva iz središča Ljubljane v okolico in bližnja naselja.

Proces: _____

(1 točka)

27. Opišite dva različna vzroka za proces iz naloge 26 in spremembo, ki jo zaradi tega procesa doživljajo naselja zunaj Ljubljane.

Vzroka:

1 _____

2 _____

Sprememba: _____

(2 točki)

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran